4 Μαΐου 2026

Οι Άγιες 6 Παρθενομάρτυρες του Γεροπλατάνου Χαλκιδικής (Μνήμη Α’ Κυριακή Μαΐου)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ
ΤΟΥ ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΥ
1854

Πριν από λίγες μέρες έπεσε στα χέρια μας ένα μικρό σε μέγεθος βιβλιαράκι, πολύ σημαντικό όμως σε πνευματική αξία και πολλές πληροφορίες για το βίο των 6 Παρθενομαρτύρων αλλά και για όλους τους γνωστούς Αγίους οι οποίοι μαρτύρησαν δια πυρός.Στο βιβλίο γίνεται αναφορά και στα επώνυμα των αγίων

Παρθενομαρτύρων αλλά και στο χριστιανικό τέλος και της 7ης κοπέλλας την οποία ανάγκασαν να παντρευτεί με Τούρκο αλλά η οποία παρέμεινε, έζησε και πέθανε χριστιανή.

Στο βιβλίο γίνεται αναφορά και στα επώνυμα των αγίων Παρθενομαρτύρων αλλά και στο χριστιανικό τέλος και της 7ης κοπέλλας την οποία ανάγκασαν να παντρευτεί με Τούρκο αλλά η οποία παρέμεινε, έζησε και πέθανε χριστιανή.

Το βιβλίο συνέγραψε ο πολύ δραστήριος -εξ Αγίου Όρους προερχόμενος- Πρωτοσύγκελλος και Ιεροκήρυκας της Ιεράς Μητροπόλεως Ιερισσού, Αγίου Όρους και Αρδαμερίου· αρχιμ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης.

Τίτλος δε του βιβλίου: «Το μαρτύριο της φωτιάς – Το μαρτύριο των έξι Παρθενομαρτύρων του Γεροπλατάνου Χαλκιδικής (1854)», το οποίο είναι έκδοση του Ιερού Ναού Αγίου Δημητρίου Γεροπλατάνου Χαλκιδικής.

Ένα πολύ μικρό απόσπασμα μοιραζόμαστε μαζί σας.

***

Τον Απρίλιο του 1854 εκδηλώδηκε στη Χαλκιδική Επανάσταση με επικεφαλής τον καπετάν-Τσάμη Καρατάσο. Η Επανάσταση απέτυχε. Στις 22 Απριλίου σφαγιάσθηκαν οι 30 πρόκριτοι του Πολυγύρου. Οι καταστροφές και οι σφαγές επεκτάθηκαν και στην υπόλοιπη Χαλκιδική. Στο Γεροπλάτανο 7 κοπέλλες κλείσθηκαν στο μύλο του Τσάμη. Οι Τούρκοι τις περιεκύκλωσαν και ζήτησαν απ΄ αυτές να αλλαξοπιστήσουν. Οι 6 παρέμειναν ακλόνητες και ομολόγησαν την πίστη τους στο Χριστό. Οι Τούρκοι έβαλαν φωτιά και τις έκαψαν ζωντανές. Το «διά πυρός» μαρτύριό τους τις κατατάσσει στο νέφος των Νεομαρτύρων και αποτελεί παράδειγμα πίστεως και ομολογίας. Όπως το κερί φωτίζει λιώνοντας, έτσι έλιωσαν μέσα στο καμίνι της φωτιάς και μας φωτίζουν. Εξάφωτη λυχνία, η εξάδα των μαρτύρων. Φωτιά, φως και χρυσάφι. Που κάηκαν, που φωτίζουν, που μας πλουτίζουν. Τιμώνται ιδιαίτερα από την Ενορία του Ιερού Ναού Αγίου Δημητρίου Γεροπλατάνου Χαλκιδικής την πρώτη Κυριακή του Μαΐου.

Απολυτίκιον των Παρθενομαρτύρων

Ήχος πλ. α΄. Τον συνάναρχον Λόγον

Νεομάρτυρες Κόραι Χριστού της πίστεως, Γεροπλατάνου Παρθένοι υπέρ Χριστού του Θεού αι καυθείσαι εν τω μύλω και αγνότητος άρτι οφθείσαι καλλοναί, δυσωπείτε εκτενώς, Νεανίδες εξ, Νυμφίον υμών ουράνιον πέμψαι υμάς τιμώσι μέγα έλεος.

Απολυτίκιον Νεομαρτύρων

Ήχος γ΄. Θείας πίστεως

Νέοι μάρτυρες, παλαιάν πλάνην, καταστέψαντες ύψωσαν πίστιν, των Ορθοδόξων, και στερώς ηγωνίσθησαν την γαρ ανόμων θρησκείαν ελέξαντες εν παρρησία Χριστόν ανεκήρυξαν, Θεόν τέλειον. Και νυν απαύστως πρεσβεύουσι δωρήσασθαι ημίν το μέγα έλεος.

Κοντάκιον

Ήχος πλ. δ΄. Τη Υπερμάχω

Γεροπλατάνου ευκλεείς Παρθενομάρτυρας, τας εξαρίθμους του Χριστού αμνάδας μέλψωμεν την ατίμωσιν φυγούσας και εν τω μύλω τας κλεισθείσας και καυθείσας ώσπερ φρύγανα και καλάμη ευσχημόνως μελωδήσωμεν πόθω κράζοντες· Χαίροις, σέλας αγνότητος.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις, Νεανίδων εξάς κλεινή του Γεροπλατάνου, η καυθείσα ανηλεώς εν τω μύλω κώμης διά Χριστού την πίστην και σου της παρθενίας πάλλευκον ένδυμα.

Σημείωση: Το Απολυτίκιον, το Κοντάκιον και Μεγαλυνάρον για τις Παρθενομάρτυρες είναι ποίημα του του Καθηγητού και Υμνογράφου κ. Χαραλάμπου Μπούσια.

Πηγή: αρχιμ. Χρυσοστόμου Μαϊδώνη· Πρωτοσυγκέλλου-Ιεροκήρυκος Ιεράς Μητροπόλεως Ιερισσού, Αγίου Όρους και Αρδαμερίου, Το μαρτύριο της φωτιάς – Το μαρτύριο των έξι Παρθενομαρτύρων του Γεροπλατάνου Χαλκιδικής (1854), Έκδοση Ιερού Ναού Αγίου Δημητρίου Γεροπλατάνου, Γεροπλάτανος 2012